

Εισήγηση της 25^{ης} Φεβρ. 2016 για τις θεματικές επιτροπές του συνεδρίου

Το ΑΝΟΙΚΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ απευθύνεται στον κόσμο των συλλόγων, του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης και προσφοράς. Υπάρχουν εκατοντάδες θαυμαστά παραδείγματα σε όλη τη χώρα που έχουν μετασηματίσει τον εθελοντισμό και το κοινωνικό κεφάλαιο των συλλόγων σε κοινωνικές επιχειρήσεις και χιλιάδες άλλες μικρές πρωτοβουλίες με προστιθέμενη αξία στην τοπική κοινωνία που αναδεικνύουν τα τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Τα μοναδικό μειονέκτημα τους, το οποίο εκμεταλλεύεται το πελατειακό πολιτικό σύστημα είναι ο κατακερματισμός των οργανώσεων και η αποσιώπηση της υψηλής σημασίας του έργου που επιτελείται στον κοινωνικό δημόσιο βίο. Χωρίς την προσφορά αυτή θα ήταν ακόμη πιο φτωχός ο πολιτιστικός μας βίος.

Είναι θέμα υψίστης αναγκαιότητας για τη χώρα, αυτές οι οργανώσεις και τα καλά παραδείγματα να αυτοοργανωθούν σε β/θμιο και γ/θμιο επίπεδο συγκροτώντας ένα ακόμη πυλώνα για την παραγωγική και πολιτιστική ανασυγκρότηση της χώρας. Μέσα από τα ενωμένα δίκτυα που απαρτίζουν τις επιτροπές του συνεδρίου, ο τελικός σκοπός είναι η διαμόρφωση ενός καθολικού σχεδίου που θα αξιοποιήσει αυτό το κοινωνικό κεφάλαιο.

Κατατάξαμε καταρχήν σε δώδεκα βασικές επιτροπές τους προνομιακούς τομείς στους οποίους μπορούν να συντονιστούν και να συνεργαστούν τα κοινωνικά δίκτυα στην πορεία προς το συνέδριο και κυρίως μετά από αυτό.

1

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

1. **Θεματική ομάδα** Αγροδιατροφικού τομέα. Δ. Μιχαηλίδης, Β. Κόλιας Δ. Παπακ/νου, Χ. Τσολάκος, Α. Ηλίας

Ο αγροδιατροφικός τομέας στην Ελλάδα βρίσκεται σε συρρίκνωση, όχι λόγω μείωσης της αγοράς και της ζήτησης, αλλά λόγω κακής οργάνωσης και υποκατάστασης από εισαγωγές. Η βασική αιτία της υποβάθμισης αυτής, αλλά και της κοινωνικής απαξίωσης και η απουσία συνεταιριστικής οργάνωσης σε πλήρη αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στην Ευρώπη. Ανυπολόγιστες είναι οι επιπτώσεις στην εθνική και τοπική αυτάρκεια αγαθών. Δυναμικά προϊόντα με προοπτικές ανόδου στην ελληνική και στην παγκόσμια αγορά, όπως λάδι, κρασί, βότανα, όσπρια κλπ, έχουν υποκατασταθεί με χαμηλής ποιότητας εισαγόμενα. Με τα νέα δεδομένα η μεσογειακή διατροφή θα μπορούσε να είναι η ατμομηχανή της ανασυγκρότησης της χώρας με την αξιοποίηση ήπιας ενέργειας του ήλιου (ενεργειακοί συνεταιρισμοί), με τη συγκράτηση υδάτων σε μικρά φράγματα κλπ. Οι τοπικές συλλογικότητες και οι νέοι συν/μοί μπορούν να αναστρέψουν την φθίνουσα πορεία μέσω της κοινωνικής οικονομίας.

2. **Θεματική ομάδα** Υγείας και κοινωνικής φροντίδας: Μ. Λογαρά, Στ. Παραστατίδης

Η ανθρωπιστική κρίση έχει αρνητικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία. Σήμερα το 1/3 των πολιτών είναι ανασφάλιστοι που δεν καλύπτονται από το κρατικό σύστημα υγείας, με επιπτώσεις στη νοσηρότητα και την θνησιμότητα του πληθυσμού. Αν προστεθεί μάλιστα και η προσφυγική/μεταναστευτική ροή, τα πράγματα στην Ελλάδα είναι εκρηκτικά με απρόβλεπτες συνέπειες. Το κράτος αδυνατεί να καλύψει

όλες αυτές τις ανάγκες. Σε πολλές χώρες της Ευρώπης η ασφάλιση και η υγεία καλύπτονται από συνεταιριστικές επιχειρήσεις και ιδρύματα. Τα ελάχιστα κοινωνικά ιατρεία και φαρμακεία που έχουν ξεκινήσει τα τελευταία χρόνια, δεν επαρκούν. Απαιτείται συνεργατισμός, και κοινωνικές συμπράξεις, από τους ίδιους τους ωφελούμενους, τις συλλογικότητες των πολιτών (συλλόγους κλπ) και τους ΟΤΑ με συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα που προορίζονται για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης.

3. **Θεματική ομάδα** Τοπικής αυτοδιοίκησης: Χρ. Καραζούπης, Gabriela Scheiner Έλενα Παπανδρέου, Γ. Ρόζος, Κ. Παπακ/νου

Το ερώτημα σήμερα για τους ΟΤΑ είναι το πώς με μειωμένη κρατική χρηματοδότηση, δεν θα υποβαθμιστούν οι κοινωνικές υπηρεσίες προς τους δημότες. Νέες δυνατότητες ανοίγει η κοινωνική οικονομία για να στηρίξει τις κοινωνικές δομές και δράσεις των ΟΤΑ στις σημερινές συνθήκες. Πρέπει να δημιουργηθούν Κοινωνικές Αναπτυξιακές Συμπράξεις (ν.4019/11) που θα απαρτίζεται από τους δήμους, τις τοπικές ενεργές εθελοντικές οργανώσεις και κοινωνικές επιχειρήσεις για να αναλάβουν να στηρίξουν τις τοπικές κοινωνίες με μικρότερο κόστος και με αποτελεσματικότερο τρόπο γιατί ενσωματώνουν εθελοντισμό. Όλα αυτά εμείς τα ονομάζουμε κοινωνικοποίηση.

4. **Θεματική ομάδα** Πολιτισμού και Τουρισμού: Κ. Σκριάπας, Ν. Λαγκαδινός, Αικ. Δημητρίου, Όλγα Πετρίδου, Ανταντίλ (Καύκασος), Ρ. Χαλκιαδάκη

Όλη η παράδοση, η πνευματική και η πολιτιστική μας κληρονομιά, στηρίζεται σε κάθε μορφή συλλόγων και ενώσεων που επιτελούν αυτό το έργο και αναδεικνύουν τον λαϊκό πολιτισμό της χώρας. Όμως οι διαθέσιμοι πόροι από το ΕΚΤ δεν διατίθενται στους φορείς που συγκεντρώνουν εθελοντισμό και κοινωνικό κεφάλαιο, αλλά σε κρατικές και ιδιωτικές πρωτοβουλίες του πολιτικού πελατειακού συστήματος. Είναι καιρός αυτός ο μεγάλος κοινωνικός ιστός της χώρας του κόσμου των συλλόγων, να αναγνωριστεί και να συγκροτηθεί θεσμικά σε β/θμιο επίπεδο και να λειτουργήσει με την έννοια της σύγχρονης κοινωνικής και πολιτιστικής επιχειρηματικότητας, προσφέροντας εκτός των άλλων και πολύτιμο επιμορφωτικό έργο.

5. **Θεματική ομάδα** Συνεταιρισμοί: Σ. Κατωμέρης, Σ. Κοσκοβόλης, Σ. Τζάκρης
Η συνεταιριστική οργάνωση στην Ελλάδα έχει διανύσει δύο ιστορικές φάσεις, η πρώτη πολύ θετική και η δεύτερη ως αρνητική εμπειρία. Η Ελλάδα του μεσοπολέμου άντεξε κυρίως λόγω των αγροτικών και βιοτεχνικών συν/μών που βοηθήθηκαν από το κράτος. Η φάση αυτή κράτησε ως τη δεκαετία του 1960 (κίνημα Μπαλατατζή). Είναι καιρός να διδαχτούμε από τις εμπειρίες του παρελθόντος και να ξεκινήσουμε το τρίτο κύμα συνεργατισμού στη χώρα.

6. **Θεματική ομάδα** Συνεταιριστικές τράπεζες και Ηθική Τράπεζα και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία: Ηλίας Τσουτσοπλίδης, Αλ. Οικονόμου, Θ. Ντούλια
Μια βασική αδυναμία για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα είναι η απουσία χρηματοδοτικών εργαλείων, βασικότερη των οποίων είναι η μικροχρηματοδότηση και οι εγγυητικές επιστολές κλπ. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι απαγορευτικό για την κοινωνική οικονομία. Πρέπει να αναλάβουμε πρωτοβουλία από τα κάτω, όπως έγινε σε άλλες χώρες, για τη δημιουργία Ηθικής Τράπεζας. Αυτό

μπορεί να γίνει μέσω crowd funding για το οποίο θα πάρουν πρωτοβουλίες οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, οι εθnikοτοπικές οργανώσεις, η εκκλησία κλπ. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι μια κρίσιμη μάζα 1500 οργανώσεις, μικρές και μεγάλες για τη δημιουργία του αρχικού οικονομικού κεφαλαίου. Το οικονομικό κεφάλαιο είναι αποτέλεσμα και όχι το αίτιο για τη δημιουργία και του οικονομικού κεφαλαίου.

7. **Θεματική ομάδα** Εθελοντισμός, εθnikοτοπικές οργανώσεις και ευεργέτες: Α. Δημητρόπουλος Αγγ. Σκοτίδα, Α. Σπηλιώτης

Στην Ελλάδα υπάρχει μια άδηλη πραγματικότητα, μια άδηλη οικονομία και ένα ανεκτίμητο κοινωνικό κεφάλαιο από τις χιλιάδες μικρές εθελοντικές οργανώσεις πολιτισμό, στο περιβάλλον, στα ανθρώπινα δικαιώματα, στην κοινωνική φροντίδα κλπ. Η ενότητα όλου αυτού του κόσμου των συλλόγων μπορεί να αποτελέσει την κρίσιμη μάζα για την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας που μπορεί να στηριχτεί στις καταναλωτικές οργανώσεις και συν/μούς, στα δίκτυα «χωρίς μεσάζοντες», στις αχρήματες ανταλλαγές, στην διάχυση και κοινωνικοποίηση της γνώσης. Όταν οι δυνάμεις αυτές συνενωθούν μπορούν να δημιουργήσουν και το κατάλληλο θεσμικό και επιχειρηματικό περιβάλλον για κοινωνικές επιχειρήσεις και αντιμετώπιση της ανεργίας. Η ενότητα των συλλόγων μπορεί να συμβάλει στην τοπική αυτάρκεια και αλληλεγγύη για την δημιουργική αξιοποίηση του ανενεργού ανθρώπινου δυναμικού.

8. **Θεματική ομάδα** Ενέργεια-Περιβάλλον, Μ. Καραβασίλη Δ. Βαρβιτσιώτης, Κ. Διάκος, Μ. Καραβασίλη, Β. Γιόκαρης, Αν. Χαντίτ

3
Σύμφωνα με τις σημερινές τεχνολογικές δυνατότητες και ειδικότερα στον ενεργειακό τομέα με την αξιοποίηση της ηλιοφάνειας της χώρας, οι κάτοικοι της χώρας μας θα μπορούσαν είναι σε μεγάλο βαθμό αυτάρκεις, μειώνοντας στο ελάχιστο το ενεργειακό κόστος και την σχετική ρύπανση. Είναι δεδομένο ότι με μια μικρή επένδυση 500 ευρώ ανά κάτοικο, οι ενεργειακοί συν/μοί θα μπορούσαν να εξασφαλίζουν στα μέλη τους φτηνή και μη ρυπογόνα ενέργεια. Η οικονομική ολιγαρχία όμως και το νομικό πλαίσιο της χώρας αποτρέπουν αυτές τις δυνατότητες. Είναι καιρός να αντιδράσει καθολικά η κοινωνία πολιτών και να ζητήσει προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου για να εξασφαλιστεί η ενεργειακή αυτάρκεια των νοικοκυριών και της χώρας. Ανάλογη προσέγγιση πρέπει να γίνει και στο ζήτημα των υλικών συσκευασίας, των χρήσιμων υλικών που σήμερα καταλήγουν στις χωματερές. Μπορεί και πρέπει να ενισχυθούν οι κοινωνικές πρωτοβουλίες από τα κάτω που θα αναλαμβάνουν να παραλαμβάνουν τα υλικά από τα νοικοκυριά αλλά και τους σχετικούς πόρους από τα δημοτικά τέλη. Όλα αυτά εμείς τα ονομάζουμε κοινωνικοποίηση.

9. **Θεματική ομάδα** Μετανάστες - πρόσφυγες: Α. Μοαβία, Ν. Ζλίμα

10. **Θεματική ομάδα** Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθηση: Β. Νικολαΐδου, Παν. Καλόφωνος, Ευθ. Μπάκας, Δ. Καλαϊτζίδης

11. **Θεματική ομάδα** Κοινωνική Οικονομία στην Ευρώπη και δικτύωση: Μπ. Παπαιωάννου Αλ. Κράους

12. **Θεματική ομάδα** Κοινωνική επιχειρηματικότητα διαδικτύου, Δημοσιογραφία πολιτών: Μ. Τσαούση, Α. Δεληγιάνη Φ. Καλπακιώτη, Ν. Δημητρόπουλος

13. **Θεματική ομάδα** «Μπορώ χωρίς ευρώ» Α. Ρουμελιώτης